

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11811/2023
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојица из Републике ..., са пребивалиштем у ..., као правних следбеника тужиоца пок. ВВ, бившег из ..., чији је заједнички пуномоћник Владимир Авлијаш, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, филијала Београд, чији је пуномоћник Милош Мијатовић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1530/20 од 03.11.2022. године, у седници одржаној 26.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж 1530/20 од 03.11.2022. године тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Вишег суда у Београду П 3459/17 од 12.11.2019. године и **ОДБИЈА** захтев тужилаца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да туженом накнаде трошкове ревизијског поступка од 240.000,00 динара, у року од 15 дана.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 3459/17 од 12.11.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужени да тужиоцима на име дуга солидарно исплати 3.656.175,52 динара са законском затезном каматом од 06.12.2016. године до исплате. Ставом другим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1530/20 од 03.11.2022. године ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом изреке тако што је обавезан тужени да тужиоцима на име дуга исплати солидарно 3.656.175,52 динара са законском затезном каматом од 19.07.2017. године до исплате (погрешно означено као 10.07.2019. године), док је захтев тужилаца за исплату законске затезне камате од

06.12.2016. године до 19.07.2017. године одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде тако што је обавезан тужени да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати 353.130,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име трошкова другостепеног поступка исплати 179.160,00 динара.

Против пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403 став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...10/23) и оценио да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У поступку пред другостепеним судом није дошло ни до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба ЗПП, па нема ни повреде из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом указује, док битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП не може бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Комуналног завода за социјално осигурање Сарајево број 20639 од 09.09.1965. године ВВ, правном претходнику тужилаца, признато је право на старосну пензију у месечном износу од 89.781,00 динара почев од 01.05.1965. године. Решењем Завода за социјално осигурање војних осигураника број 24227 УП-1 број 2849/85 од 09.10.1985. године ВВ одређена је исплата 50% од месечног износа пензије почев од 01.01.1973. године до 31.08.1985. године, од 01.09.1985. године у пуном износу. ВВ је 24.02.2009. године и 09.11.2012. године упутио захтеве туженом тражећи исплату неисплаћених пензија која исплата му је обустављена након 31.10.2007. године. Закључком РФ за ПИО Београд 181.-2-1919/13 од 24.03.2014. године одбачен је захтев ВВ за успоставу исплате старосне пензије. Решењем Дирекције РФ ПИО Београд број 01-02/181.6.3 7207/14 од 13.06.2014. године одбијена је жалба ВВ изјављена на закључак РФ за ПИО од 24.03.2014. године. Пресудом Управног суда У 10775/14 од 30.06.2016. године уважена је тужба и поништено решење РФ ПИО Београд од 13.06.2014. године. Решењем РФ за ПИО 01-02/181-6.3 7207/14 од 27.07.2016. године уважена је жалба и поништен закључак РФ за ПИО - филијала за Град Београд број 181.1-2.1919/13 од 24.03.2014. године. Решењем РФ за ПИО 181.6-2-1706/16 од 10.11.2016. године утврђено је да се почев од 15.05.2008. године успоставља исплата старосне пензије ВВ из ... признате решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП 24227 од 10.05.1973. године у месечном износу од 49.991,08 динара, а уверењем РФ за ПИО од 14.12.2016. године констатовано је да је ВВ кориснику старосне пензије за период од 15.05.2008. године до 30.11.2016. године, дана 05.12.2016. године исплаћено 6.182.985,06 динара. Налазом и мишљењем судског вештака за економско-финансијску област утврђено је да законска затезна камата на исплаћени збир пензије од 6.144.436,90 динара, која се односи на месечне пензије почев од октобра 2008. године закључно са октобром

2016. године на дан исплате пензија тј. на дан 05.12.2016. године, укупно износи 3.656.175,52 динара.

Тужба у овој правној ствари поднета је 12.09.2016. године. Првобитни тужилац ВВ, правни претходник тужилаца, преминуо је у току парнице ...2018. године, а захтев тужбе првобитног тужиоца односио се на исплату неисплаћене пензије почев од 31.10.2007. године. Након што је тужени извршио исплату 06.12.2016. године, првобитни тужилац је поднеском од 19.07.2017. године поставио захтев за исплату законске затезне камате због доцње туженог са исплатама старосне пензије од 3.896.026,81 динар са законском затезном каматом почев од 06.12.2016. године до исплате. Након смрти ВВ, парницу су преузели тужиоци као његови законски наследници. Тужени је истако приговор застарелости потраживања.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев применом члана 172. став 1. Закона о облигационим односима, уз закључак да у конкретном случају нема незаконитог и неправилног рада, па ни одговорности туженог за штету коју тужиоци потражују као обрачунату законску затезну камату, јер тужени није у доцњи са исплатама пензије, с обзиром да законом није прописан рок у коме је надлежни орган дужан да донесе решење.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев, уз закључак да тужиоцима припада исплата тражене обрачунате законске затезне камате, јер је тужени у периоду у коме није вршио исплату пензије кориснику, закаснио са испуњењем своје обавезе, због чега је у смислу члана 172. став 1. у вези члана 277. став 1. Закона о облигационим односима дужан да на исплаћене износе пензије плати законску затезну камату од доспелости сваког појединачног износа до исплате.

По оцени Врховног суда другостепена пресуда је донета погрешном применом материјалног права.

Чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима - ЗОО прописано је да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Основна претпоставка ове одговорности је противправност, односно незаконит и неправилан рад правног лица.

У конкретном случају, решењем туженог од 10.11.2016. године правном претходнику тужилаца је успостављена исплата старосне пензије признате решењем Фонда за социјално осигурање војних осигураника СП 24227 од 10.05.1973. године, за период почев од 15.05.2008. године до 31.11.2016. године, у месечном износу утврђеном тим решењем.

Решење туженог од 10.11.2016. године има карактер правноснажног управног акта, јер се њиме успоставља право на исплату старосне пензије правног претходника тужилаца (за одређени период и у одређеној висини). Наведеном решењу је предходило поступање органа управе у управном спору и у поступку пред Управним судом у којима је цењена

законитост управних аката донетих по захтеву правног претходника тужилаца за успостављање исплате пензије.

Дакле, законитост управних аката, која подразумева контролу правилне примене одредаба позитивних прописа, оцењује се у управном поступку пред надлежним органима и у управном спору, због чега само правноснажно решење надлежног органа управе о успостављању права на исплату пензије, представља основ за исплату пензије од стране тужене. Зато и обавеза исплате пензије не доспева моментом стицања права, нити подношењем захтева корисника за њену исплату, већ доношењем правноснажног решења надлежног органа управе којим је то право установљено на захтев корисника, у његову корист.

Имајући у виду изнето, право на исплату старосне пензије правног претходника тужилаца, за период од 15.05.2008. године до 31.11.2016. године, успостављено је правноснажним решењем туженог од 10.11.2016. године, па извршена исплата одмах по доспелости, у складу са тим решењем као појединачним управним актом, не представља неправилан и незаконит рад туженог. Сходно томе, тужени није у доцњи у смислу члана 277. ЗОО, па нема ни одговорности туженог за штету коју тужиоци потражују. Одговорност туженог би постојала само у ситуацији када би тужени, без законског разлога, ускратио исплату пензије у целини или делимично, вршио селекцију приликом испуњења обавеза или на други начин неправилно или незаконито поступао у извршењу појединачних решења у смислу члана 172. став 1. ЗОО, што није случај ове правне ствари.

Тужени је успео у поступку по ревизији па му, на основу члана 165. став 2. у вези члана 163. став 2, 153. став 1. и 154. став 2. ЗПП, према опредељеном захтеву припадају трошкови ревизијског поступка и то: за састав ревизије пуномоћника адвоката 45.000,00 динара према важећој Адвокатској тарифи („Службени гласник РС“ бр. 37/21 од 22.04.2021. године) и за судску таксу на ревизију и на одлуку по ревизији по 97.500,00 према Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ бр. 28/94, 53/95...95/18).

На основу члана 416. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**